

Kritiska verksamhetsfaktorer, delårsuppföljning 2020

Signalfärger för bedömning av nuläget

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Ekonomi:

1. Kostnader överstiger inte intäkter

Bedömning

 Ej uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Prognos helår 2020	2019	2018
Budgetavvikelse (mkr)	-29 955	- 32 940	- 22 857

Kommentar: Förvaltningen prognosticerade underskott stannar på samma nivå som vid våruppföljningen på ca -30 mkr, trots ökade kostnader för personal och skyddsutrustning i samband med pandemin. Ersättning för sjuklön har utbetalats men 7,5 mkr.

Förvaltningen har under perioden januari - augusti arbetat intensivt med att genomföra de uppgifter som ligger i nämnden handlingsplan för att få budget i balans. Ett stort arbete pågår med att sänka personalkostnaderna. Ett antal åtgärder har beslutats som kommer att ge effekt under hösten. Alla chefer har fått utbildningen i Hypergene för att enklare kunna göra tillförlitliga prognoser.

Inom hemtjänsten har digitala inköp börjat implementeras i juni. Nämnden har även fattat beslut om förändringar i insatsen måltidsservice. Förändringen innebär en övergång från leverans av varm mat varje dag till leverans av kyld mat en gång per vecka.

Personlig assistans fick en ny budgetmodell 2020 och med hjälp av en projektledare har en rapport tagits fram med förslag på effektiviseringar av verksamheten.

Vidare arbetar förvaltningen med att minska andelen köpta platser för personer med komplexa behov både inom äldreomsorgen och funktionsstöd. Målvärdet bedöms ej vara uppfyllt vid årets slut.

2. Arbetade timmar överstiger inte antalet budgeterade timmar

Bedömning

Ej utvärderad

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	2020	2019	2018
% av arbetad tid för budget använt			

Kommentar: Siffrorna har inte kunnat tas fram inför delårsbokslutet utan kommer istället att presenteras i samband med årsbokslutet.

Målgrupp:

3. God kvalitet i hemtjänst

Bedömning

I hög grad uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	2020	2019	2018	Alla kommuner 2019
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	94	IU.	94	94	88

*Utfall för 2020 saknas vid tidpunkten för delårsbokslutet. Resultatet för brukarundersökningen *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* presenteras senare under hösten 2020.

Kommentar: Äldres uppfattning om kvaliteten inom *hemtjänsten* 2019 var på samma nivå som 2018. Alingsås kommun ligger bättre till än genomsnittet för landets kommuner. Uppfattningen om kvaliteten i hemtjänsten har legat kvar på samma höga nivå sedan 2016 vilket visar på ett stabilt högt resultat.

Att arbeta med systematiskt förbättringsarbete för utveckla kvaliteten i vården och omsorgen har länge haft ett stort fokus inom hemtjänsten. Sedan flera år tillbaka arbetar kvarboende avdelningen med verksamhetsutveckling utifrån underlaget i socialstyrelsens brukarundersökning både på avdelnings- och enhetsnivå. Prioriterade område har bland annat varit gemensamma aktiviteter, möjligheten att komma ut och trygghet.

Konsekvenserna av covid -19 har i hög grad påverkat enheternas förutsättningarna att kunna arbeta med verksamhetsutveckling utöver den som skett med anledning av covid-19. Det är också ovisst i vilken utsträckning förändringen i utförandet av insatserna inköp och måltidsservice påverkar den sammantagna upplevelsen av nöjdheten inom hemtjänsten. Därför bedöms målvärdet i hög grad vara uppfyllt vid året slut.

4. God kvalitet i särskilt boende

Bedömning

I hög grad uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018	Alla kommuner 2019
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	88	IU.	88	86	81

*Utfall för 2020 saknas vid tidpunkten för delårsbokslutet. Resultatet från brukarundersökning *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* presenteras senare under hösten 2020.

Kommentar:

Äldres uppfattning om kvaliteten i *särskilt boende* ökade 2019 jämfört med 2018. Resultatet är högre än genomsnittet för alla kommuner.

Att arbeta med systematiskt förbättringsarbete för utveckla kvaliteten i vården och omsorgen har länge haft ett stort fokus inom särskilt boende. Likt hemtjänsten arbetar verksamheten arbetat med verksamhetsutveckling utifrån underlaget i socialstyrelsens brukarundersökning under lång tid. Prioriterade område har bland annat varit gemensamma aktiviteter, möjligheten att komma ut och trygghet.

Konsekvenserna av covid -19 har i hög grad påverkat enheternas förutsättningarna att kunna arbeta med verksamhetsutveckling utöver den som skett med anledning av covid-19. Vidare bedöms flera av de åtgärder och anpassningar som har vidtagits i verksamheten i syfte att förhindra smittspridning att påverka resultatet negativt. Därför bedöms målvärdet i hög grad vara uppfyllt vid årets slut.

5. God kvalitet i bostad med särskild service LSS

Bedömning

I hög grad uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	2020	2019	2018	Alla kommuner 2019
Brukarbedömning boende LSS totalt- Brukaren trivs alltid hemma	81	IU.	81	75	78
Brukarbedömning gruppboende LSS . Brukaren trivs alltid hemma andel, (%)	86	IU.	86	90	80
Brukarbedömning serviceboende LSS- Brukaren trivs med alla i boendepersonalen, andel (%)	66	IU.	66	74	76
Brukarbedömning gruppboende LSS – Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%), (U28522)	71	IU.	71	65	74
Brukarbedömning serviceboende LSS – Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)	72	IU.	75	72	74

*Utfall för 2020 saknas vid tidpunkten för delårsbokslutet. Resultat på kommunnivå från årets brukarundersökning publiceras i Kolada den 14 december.

Kommentar:

Trivsel

Andel nöjda brukare inom LSS som trivs hemma var högre 2019 jämfört med 2018. Resultatet visar att andelen nöjda brukare som trivs hemma gruppboende LSS är högre än genomsnittet för alla kommuner och högre än kommunens resultatet för serviceboende LSS.

Andelen nöjda brukare inom serviceboende LSS är lägre 2019 jämfört med 2018 och resultatet ligger lägre än genomsnittet för landets kommuner.

Förtroende för personal

Andelen nöjda brukare som känner sig trygga med personalen Gruppboende LSS var högre 2019 jämfört med 2018. Resultatet är lägre än för genomsnittet för alla kommuner.

Andelen nöjda brukare som känner sig trygga med personal Serviceboende LSS är högre 2019 jämfört med 2018 och i nivå med genomsnittet för alla kommuner.

Verksamheten arbetar generellt med flera olika aktiviteter för att öka andelen nöjda brukare inom LSS. Inom avdelningen genomförs regelbundet brukarråd och husmöten. Vidare arbetar avdelningen med brukarfrågor kring exempelvis måltider, gemensamma aktiviteter och utflykter. På flera enheter involveras brukarna i förbättringsarbetet utifrån resultatet i SKR:s nationella brukarundersökning.

I vilken utsträckning aktiviteterna har kunna fortgå som vanligt med anledning av covid-19 skiljer sig åt mellan de olika boendeformer. För att förhindra smittspridning har exempelvis planerade aktiviteter inom serviceboende LSS fått ställas in på grund av covid-19. Målvärdet bedöms därför i hög grad vara uppfyllt vid årets slut.

6. God kvalitet i daglig verksamhet

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	2020	2019	2018	Alla kommuner 2019
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet .andel (%)	86	IU.	86	83	82
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)	82	IU.	82	84	81

* Utfall för 2020 saknas vid tidpunkten för delårsuppföljningen. Resultat på kommunnivå från årets brukarundersökning publiceras i Kolada den 14 december.

Kommentar:

Trivsel

Andelen nöjda brukare som trivs på daglig verksamhet var högre 2019 jämfört med 2018. Resultatet är högre än för genomsnittet för alla kommuner.

Förtroende för personal

Andelen nöjda brukare som känner sig trygga med personalen var lägre 2019 jämfört med 2018. Resultatet är högre än genomsnittet för alla kommuner.

Enheterna arbetar aktivt med prioriterade områden utifrån resultaten i SKR:s brukarundersökning inom funktionshinderområdet i syfte att höja värdet och lösa eventuella otydligheter och utmaningar för brukarna. För att skapa trygghet för brukarna arbetar verksamheten kontinuerligt med att se över och anpassa gruppammansättningarna inom de olika verksamheterna. Målvärdet bedöms i hög grad vara uppfyllt vid årets slut.

Verksamhet:

7. Trygga och säkra omsorgs och hälso- och sjukvårdsinsatser

Bedömning

Delvis uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Utfall jan-juli 2020	Utfall jan-juli 2019	Utfall 2019
Antal fallavvikelser VoO	1607	1310	2335
- Kvarboende	674	703	1128
- Äldreboende	866	575	1134
- Funktionsstöd	67	32	73
Antal läkemedelsavvikelser VoO	930	700	1270
- Kvarboende	561	435	738
- Äldreboende	253	240	476
- Funktionsstöd	116	25	56
Antal avvikelser bemötande VoO	58	100	156
- Kvarboende	7	8	15
- Äldreboende	7	0	10
- Funktionsstöd	44	92	131

Kommentar:

Under perioden januari-juli 2020 har 1607 fallavvikelse, 930 läkemedelsavvikelse och 58 bemötande avvikelser rapporterats inom förvaltningen. Avvikelse utreds och åtgärdas på enhetsnivå.

Fallavvikelser

För perioden januari – juli 2020 ses en ökning jämfört med samma period 2019. Flest rapporter har inkommit till avdelning äldreboende (866). Till avdelning kvarboende inkom 674 rapporter och till avdelning funktionsstöd inkom 67 rapporter. Vid en sammanställning av avslutade utredningar framkommer att fallrapporterna främst avser att personer faller i egen aktivitet i sin bostad då det inte är någon personal närvarande.

Läkemedelsavvikelser

Antal läkemedelsavvikelser är högre för perioden jan-juli 2020 jämfört med samma period 2019. Antal läkemedelsavvikelse högst inom kvarboende (561) och lägst inom funktionsstöd (116). Till avdelning äldreboende inkom 253 läkemedelsavvikelse.

Statistik från tidigare år visar att den vanligaste anledningen till en läkemedelsavvikelse beror på att vårdpersonalen glömt att överlämna en dos, inte signerat om överlämnat läkemedel, signerat men läkemedlet finns kvar eller att dosetterna inte är kompletta/felaktiga. Under perioden januari-augusti har digital signering införts med start i hemtjänsten. Digital signering ersätter tidigare signeringslistor på papper och målet är att minska antalet läkemedelsavvikelser.

Avvikelse bemötande

Antal bemötande avvikelser har minskat under perioden januari-juli 2020 jämfört med samma period 2019. Flest rapporter har inkommit till avdelning funktionsstöd (44). Till kvar boavdelningen respektive äldreboendeavdelningen inkom 7 rapporter. Rapporterna rör bland annat att brister i bemötandet hos personal, samt brister i bemötande hos brukare gentemot varandra och personal.

En fördjupad analys över antalet avvikelserrapporter redovisas i Vård- och omsorgsnämndens Patient- och kvalitetsberättelse 2020.

Medarbetare:

8. Sjukfrånvaron övertiger inte 8,0 %

Bedömning

Ej uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	2020-07-31	2019-07-31
Sjukfrånvaro totalt (%)	8,0	10,8	8,33

Kommentar:

Under 2020 har den totala sjukfrånvaron ökat för vård- och omsorgsförvaltningen, detta kan härledas till covid-19 och att man måste vara hemma även med milda symtom. Det blir även tydligt då man ser att det är endast en marginell ökning när det gäller långtidssjukskrivningarna och att den största ökningen gäller sjukfrånvaron dag 1-14 och dag 1-59.

För att minska sjukfrånvaron bland medarbetare och minska smittspridning kopplat till covid-19 så har förvaltningen följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt arbetat med följsamhet gentemot Västra Götalandsregionen riktlinjer och rutiner för vårdhygien och användning av skyddsutrustning. Målvärdet bedöms ej vara uppfyllt vid årets slut.

9. Korttidsfrånvaron överstiger inte mer än 3,0 %

Bedömning

 Ej uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	2020-07-31	2019-07-31
Korttidsfrånvaro 1-14 dagar (%)	3,0 %	5,02	3,34

Kommentar:

Under 2020 har korttidsfrånvaron öka vilket kan härledas till Covid-19 och att man måste vara hemma även med milda symtom. När det gäller att minska sjukfrånvaron bland medarbetare och minska smittspridning kopplat till Covid-19 så har förvaltningen följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer samt arbetat med att alla ska följa de rutiner och riktlinjer som finns inom bl.a. basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning. Målvärdet bedöms ej vara uppfyllt vid årets slut.

10. Tidiga rehabiliteringsinsatser erbjuds till alla medarbetare vid upprepad korttidsfrånvaro

Bedömning

 I hög grad uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Juli 2020	Juli 2019
Antal personer med fler än 6 sjukfrånvarotillfälle (Alla anställningar)	184	113

Kommentar:

Antal personer med fler än 6 sjukfrånvarotillfälle har ökat i juli 2020 jämfört med juli 2019. En orsak bedöms vara covid-19 och den ökade frånvaron med anledning av milda symtom.

Förvaltningen arbetar utifrån den reviderade rehabiliteringsrutinen "Från Frisk till Frisk" samt att HR har fortsatt stöttat cheferna bl.a. genom regelbundna HR-avstämningar där man går igenom aktuella rehabiliteringsärenden. Målvärdet bedöms i hög grad vara uppfyllt vid årets slut.

11. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden understiger inte 93 %

Bedömning

 Helt uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	Juli 2020	2019
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	93,0 %	92.6%	91,1 %

Kommentar: Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidare anställda har ökat jämfört med december 2019.

En orsak till förändringen är arbetet med heltidsresan, där vissa enheter har påbörjat omställningen tidigare bland annat på grund covid-19. Målvärdet bedöms vara uppfyllt.

12. Andel timanställda överstiger inte 18 % kvarboende, 12 % äldreboende, 4,2 % hälso- och sjukvård, 2,5 % myndighet och 14 % funktionsstöd

Bedömning

 Delvis uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	Juli 2020	Juli 2019
VoO totalt	-	25,1%	26,7 %
Andel timanställda kvarboende	18 %	21,8 %	22,2%
Andel timanställda äldreboende	12 %	16,6 %	11,9 %
Andel timanställda hälso- och sjukvård	4,2 %	4,1 %	4,2%
Andel timanställda myndighet	2,5 %	4,7 %	4,9%
Andel timanställda funktionsstöd	14 %	16,6 %	13.1%

Kommentar:

Förvaltningens arbete med att minska antalet timavlönade fortgår. Genom att minska antalet arbetade timmar utfört av timavlönad personal stärks kontinuiteten och kvaliteten ökar för våra brukare.

Utifrån tabellen ovan kan man utläsa att andelen timavlönade total har minskat något gentemot föregående år. Andel timanställda kan troligen komma att minska ytterligare när *Heltidsresan* och dess positiva effekter blir ett faktum. Pandemin har gjort att timvikarier har använts i en större utsträckning eftersom korttidssjukfrånvaron under våren varit betydligt högre än föregående år.

På avdelningsnivå visar uppföljningen i juli visar att andelen timanställda har minskat inom kvarboende, hälso- och sjukvård och myndighet i juli 2020 jämfört med juni 2019. För avdelning äldre boende och funktionsstöd ses däremot en ökning av antalet timanställda. En avdelning hälso- och sjukvårdavdelningen uppnår målsättningen vid delåret.

När det gäller andelen timanställda finns en spridning på enhetsnivå. De enheter som påbörjat omställningen till heltidsresan tidigare har i högre utsträckning klarat av att minska andelen timanställda trots det ökade behovet av personalresurser med anledning av covid-19.

Inom myndighetsavdelningen påverkas andelen timanställda bland annat av en tillfällig personalökning inom färdtjänsten och att avdelningen har haft semestervikarier inne under ordinarie personals semester. Målvärdet bedöms delvis vara uppfyllt.

13. Andelen heltidsanställda understiger inte 100 %

Bedömning

Delvis uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Juli 2020	Juli 2019
Andel heltidsanställda totalt	39%	35 %
-Kvarboende	51%	37%
-Äldreboende	33%	25%
-Hälso- och sjukvård	69%	71 %
-Myndighet	65%	63 %
-Funktionsstöd	82%	75 %

Kommentar:

Andelen heltidsanställda har ökat inom avdelning kvarboende, äldreboende myndighet och funktionsstöd i juli 2020 jämfört med juli 2019. För avdelning hälso- sjukvård ses en minskning 2020 jämfört med 2019.

Inom avdelningarna kvarboende och äldreboende är en orsak till förändringen arbetet med heltidsresan, där vissa enheter har påbörjat omställningen tidigare bland annat på grund covid-19.

Inom ramen för *Heltidsresan* har samtliga medarbetare inom kommunals avtalsområde under perioden 18 maj tom den 31 augusti getts möjlighet att ansöka om högre sysselsättningsgrad via en intern e- tjänsten. Totalt har 113 personer ansökt. Möjligheten till heltid alternativt önskad sysselsättning träder i kraft hösten 2020. Målvärdet bedöms därför delvis uppfyllt vid årets slut.

14. God arbetsmiljö och goda arbetsvillkor

Bedömning

 Helt uppfyllt

UPPFÖLJNING (NYCKELTAL)

Titel	Målvärde	Utfall 2020	Utfall 2019
NMI- Medarbetarenkäten	4,0	-	4,0

*Kommunen har beslutat att inte skicka ut någon medarbetarenkät under 2020.

Kommentar:

Vård- och omsorgsnämnden har som mål att vara en attraktiv arbetsgivare och bibehålla förvaltningens NMI-värde samt minska sjukfrånvaron.

Arbetsmiljöarbetet har påverkats av Covid-19. Mycket av arbetet har därför varit fokuserat på att minska smittspridning och implementera särskilda rutiner och riktlinjer för säkerställa en god och säker arbetsmiljö för medarbetarna. Utöver arbetet med implementering av riktlinjer och rutiner har förvaltningen också arbetat med riskanalyser och inventerat vilka anställda som tillhör riskgrupper samt arbetat med anpassningar och åtgärder för de medarbetare som har varit berörda. Förvaltningen har även under våren infört extra FSG samt att förvaltningschefen har haft extra möten för alla chefer varje fredag.

Tidigare år har arbetsmiljön undersöks via en medarbetarenkät. Under våren beslutade kommunen att det inte kommer att skickas ut någon medarbetarenkät under 2020. Anledningen till det är att riktlinjerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet revideras och att ett nytt arbetssätt som ska ersätta medarbetarenkäten håller på att arbetas fram. Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön kommer därför under 2020 att undersökas genom att handlingsplanen som redan finns upprättad, följs upp och revideras efter behov. Hur förvaltningens avdelningar och enheter har arbetat med att följa upp och revidera redan framtagna handlingsplaner kommer att följas upp under hösten och redovisas i samband med årsbokslutet. Målvärdet bedöms vara helt uppfyllt vid årets slut.